

ΠΕΕΜΠΠ

Πανελλήνια Ένωση
Επαγγελματιών Μεταφραστών
Πτυχιούχων Ιονίου Πανεπιστημίου

Έτος Ίδρυσης: 2004
Έδρα: Μαντζάρου 6, 49100 Κέρκυρα
Email: info@peempip.gr Web: www.peempip.gr
Πρόεδρος: Σπύρος Μπαλέσιος
Τηλ.: 693 451 6172
Αντιπρόεδρος: Σταύρος Κοζομπόλης
Τηλ.: 698 620 2920

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ 17/10/2024

Η Πανελλήνια Ένωση Επαγγελματιών Μεταφραστών Πτυχιούχων του Ιονίου Πανεπιστημίου (ΠΕΕΜΠΠ) για τις δηλώσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης, κ. Γ. Φλωρίδη, σχετικά με τη χρήση ΑΙ συστημάτων αυτόματης μετάφρασης και διερμηνείας στις διαδικασίες της Δικαιοσύνης

Στις 16 Οκτωβρίου 2024, στην εκπομπή «Συνδέσεις» της ΕΡΤ1, ο Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Φλωρίδης, αναφέρθηκε στα σχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την ενσωμάτωση συστημάτων αυτόματης μετάφρασης και διερμηνείας που θα βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη με σκοπό να διατεθούν σε δικαστές, δικηγόρους και ιατροδικαστές για τις ανάγκες μετάφρασης και διερμηνείας σε ένα σημαντικό φάσμα διαδικασιών της Δικαιοσύνης, ανακοινώνοντας μάλιστα ότι έχει δημιουργηθεί ήδη σύστημα από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Εντόπισε δε το πρόβλημα στην ανεπάρκεια των χρησιμοποιούμενων μεταφραστών και διερμηνέων και παρουσίασε την τεχνητή νοημοσύνη ως τη θαυματουργή πανάκεια των γλωσσικών αναγκών στον κλάδο της Δικαιοσύνης, ισχυριζόμενος ότι έχει αναπτυχθεί πανευρωπαϊκά πρωτοποριακό πρόγραμμα διερμηνείας σε 100 γλώσσες που έχει πιστοποιηθεί για την επάρκειά του και θα εξασφαλίζει «ασφαλή διερμηνεία ενώπιον των δικαστικών αρχών». Μεγαλεπήβολες δηλώσεις που ούτε η Google δεν έχει κάνει έχοντας αφιερώσει δισεκατομμύρια δολάρια στην ανάπτυξη αυτών των τεχνολογιών.

Πολλά θα μπορούσαν να ειπωθούν για το πώς το Υπουργείο Δικαιοσύνης αντιμετώπισε διαχρονικά το δικαίωμα στη μετάφραση και διερμηνεία όπως κατοχυρώνεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), από τις αμοιβές ντροπής των δικαστικών διερμηνέων που φτάνουν στο ιλιγγιώδες ποσό των 17 ευρώ την ημέραⁱ, τον πενιχρότατο προϋπολογισμό που μέχρι πριν λίγα χρόνια συνέχιζε να είναι κολλημένος σε... δραχμές, τις ιδιαίτερες χαμηλές απαιτήσεις για την εγγραφή στις λίστες μεταφραστών/διερμηνέων των Πρωτοδικείων (ακόμα και με απολυτήριο Λυκείου), μέχρι τη μαζική ακύρωση προκηρύξεων για την πρόσληψη ΠΕ Μεταφραστών-Διερμηνέων παρά τις πρόδηλες ανάγκες. Αυτά τα ελλείμματα δεν είναι διαπιστώσεις κάποιων δυσχερησθέντων επαγγελματιών, αλλά της ίδιας της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου η οποία ήδη από το 2015 είχε δημοσιεύσει φάκελο για το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία και το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιώνⁱⁱ, όπου μεταξύ των πολλών παρατηρήσεων επισημαίνεται ότι «μία οποιαδήποτε ποιότητα μετάφρασης ή διερμηνείας δεν ικανοποιεί τις απαιτήσεις της ΕΣΔΑ» και ότι «οι παρεχόμενες υπηρεσίες πρέπει να είναι κατάλληλες».

ΠΕΕΜΠΠ

Πανελλήνια Ένωση
Επαγγελματιών Μεταφραστών
Πτυχιούχων Ιονίου Πανεπιστημίου

Έτος Ίδρυσης: 2004
Έδρα: Μαντζάρου 6, 49100 Κέρκυρα
Email: info@peempip.gr Web: www.peempip.gr
Πρόεδρος: Σπύρος Μπαλέσιος
Τηλ.: 693 451 6172
Αντιπρόεδρος: Σταύρος Κοζομπόλης
Τηλ.: 698 620 2920

Η ΠΕΕΜΠΠ θα μπορούσε να δηλώσει πλήρως απογοητευμένη με την απαξίωση και την επανειλημμένη στοχοποίηση ενός ολόκληρου κλάδου ωσάν να ευθύνεται για όλα τα δεινά και την έλλειψη στρατηγικής, αν δεν ήμασταν τόσο αποσβολωμένοι και προβληματισμένοι με την επιχειρούμενη κατάχρηση της σύγχρονης τεχνολογίας που δεν δημιουργήθηκε για να αντικαταστήσει, αλλά για να βοηθήσει στην παροχή υπηρεσιών από επαγγελματίες. Και ενώ ένα τέτοιο σκοπούμενο σύστημα μπορεί να εξασφαλίσει σε ένα θεωρητικό επίπεδο διερμηνεία «χωρίς καθυστέρηση» και μετάφραση «εντός εύλογου χρονικού διαστήματος», δεν μπορεί να διασφαλίσει την κατάλληλη ποιότητα που θα εγγυάται π.χ. τη δίκαιη δίκη, την ισότητα των όπλων ή την αποτελεσματική άσκηση υπερασπιστικών δικαιωμάτων, πόσο δε μάλλον την αξιόπιστη δικαστική συνδρομή. Σίγουρα όχι χωρίς τον ανθρώπινο παράγοντα, δηλαδή τους εκπαιδευμένους μεταφραστές και διερμηνείς που γνωρίζουν και χρησιμοποιούν αυτά τα συστήματα, καθώς δεν σχεδιάστηκαν για χρήση από μη σχετικούς και μη γλωσσομαθείς χρήστες.

Φοβόμαστε ότι στον βωμό της επιτάχυνσης των διαδικασιών και της μείωσης των (ήδη μειωμένων) δαπανών, καθώς και εξαιτίας της εσφαλμένης και υπέρμετρης πεποίθησης για τις δυνατότητες και τον υπεραισιόδοξο τρόπο χρήσης τέτοιων συστημάτων, παρά τους γνωστούς τοις πάσι εγγενείς περιορισμούς τους, σε συνδυασμό με τη διαφαινόμενη απουσία ανθρώπινου ελέγχου και νομικής ευθύνης (ποιος ευθύνεται άραγε σε περίπτωση σφαλμάτων και επιπλοκών), διακυβεύεται η ουσία, δηλαδή τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η ΠΕΕΜΠΠ χαιρετίζει αυτούς τους αφανείς ήρωες, τους μεταφραστές και διερμηνείς που παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε ένα τέτοιο αρνητικό πλαίσιο για να κινούνται τα γρανάζια της Δικαιοσύνης. Καλούμε δε το Υπουργείο Δικαιοσύνης να διευκρινίσει εμπράκτως, και όχι με αόριστους και φανφαρικούς ισχυρισμούς, τόσο τον προβλεπόμενο τρόπο χρήσης του σκοπούμενου συστήματος όσο και το πώς διασφαλίζεται η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και ποια θα είναι η θέση των επαγγελματιών μεταφραστών και διερμηνέων σε αυτό το σύστημα.

ⁱ Βλ. https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/407773_hrostoy-n-20000eu-stoys-dikastikoys-diermineis

ⁱⁱ Βλ. https://www.nchr.gr/images/pdf/apofaseis/dikaih_dikh/FAKELOS_Dier_Met-Enhm.pdf

